

דברי סיבום לפרק "האשה"

מי שהמנו אותו על שתי חבורות, והשאלה היא לאיזו חבורה לצרפו, הרי יש שהדבר תלוי בהחלטתו של הנדון עצמו (כגון: אשה ששחטו עבודה בעלה ואביה, או: יתום ששחטו עליו אפוטרופסיו) ויש גם שקבעו חכמים גדר למקרים מסויימים, כגון באשה כרגל הראשון לנשואיה וכן בעבר של שני שותפים. שליח ששלחוהו בני חבורתו להקריב עבורם, אם לא פירשו באיזו מן הבהמות רצונם שהקרבן ייעשה, הרי תלוי הדבר ברצונו של השליח, ואם פירשו לו גדי או פלה ושכה, אין תקנה לדבר אלא בהקרכת שני פסחים על תנאי, ופעמים (אם גם המשלח שכה) אין אוכלים מהם, אבל יוצאים ידי חובת הקרכת קרבן הפסח.

משך הזמן שבו אפשר להימנות על הפסח, או לעבור מחבורה לחבורה, או למשוך ידיו מחבורה, נחלקו בו תנאים. להלכה סוכם, כי עד שעת שחיטת הקרבן עדיין יכולים אנשים לעבור מחבורה לחבורה. חבורת הפסח נחלקו תנאים בדבר הרכבה, אולם סוכם כי אף יחיד יכול להיות "חבורה", וכן נשים או עבדים. אבל הזהירו שלא לעשות חבורות מעורבות שונות (נשים ועבדים, למשל) מפני חשש פריצות.

אף על פי שהטמא ומי שאינו יכול לאכול מן הפסח אינם מצטרפים לחבורת הפסח, ופעמים אף אינם חייבים במצוות הפסח, מכל מקום, מי שיש לגביו אפשרות מתקבלת על הדעת שיוכל לאכול מן הפסח (כגון זקן או חולה, או אסיר שהבטיחו לשחררו באותו יום מבית הסוהר) וכן טמא שיוכל להטהר בזמן אכילת הפסח (אף שאינו טהור בשעת שחיטתו), — כל אלה שוחטים עבורם את הקרבן אף שאין מקריבים קרבן עבורם בלבד — מפני הספק. מי שמת לו מת בערב הפסח והוא אונן עליו בו כיום, וכן כל מי שיש עליו חובת אנינות מדברי חכמים, אף שלא התירו לו אכילת שאר קדשים, בכל זאת, מפני חשיבות קרבן הפסח התירו לו לאכול בו. ואילו בנר שנתנייר בו ביום גזרו חכמים שלא יאכל כדי שלא יבוא לידי תקלה בעתיד.